JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
ANTONIO LA PERGOLA
14 päivänä maaliskuuta 1996 *

I — Johdanto

1. Tässä asiassa on kyse siitä, voivatko vastaajina olevat vakuutuksenantajayhtiöt kieltäytyä korvaamasta määrää, jota komissio niiltä vaatii kyseisten yhtiöiden kanssa tekemänsä sopimuksen perusteella.

II — Asian tosiseikat

2. Euroopan yhteisöt ovat tehneet 28.1.1977 vastaajina olevien kahdeksan vakuutusyhtiön kanssa vakuutussopimuksen (jäljempänä sopimus), jonka tarkoituksena on kattaa taloudelliset seuraukset, joita yhteisöille aiheutuu Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 73 artiklan ja tämän artiklan soveltamiseksi annettujen sääntöjen soveltamisesta.

Sopimuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisöt sopivat vakuutuksenantajien kanssa täytäntöönpanosäännöistä, jotka koskevat tapaturmiin ja ammattitauteihin liittyviä tietoja ja niiden hallinnointia, jotta vakuutuksenantajat voivat seurata yksittäisten tapausten kehitystä ja jotta niiden olisi tarvittaessa helpompi nostaa kanteita vastuussa olevaa kolmatta kohtaan ja perustaa lainsäädännön mukaisia turvaavia rahastoja.

Sopimuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaan sellaiset "päätösehdotukset, joiden perusteella saatetaan myöntää jokin maksutakuu (sairauteen, työkyvyttömyyteen tai kuolemantapaukseen liittyvät kulut), annetaan 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen menettelytapojen mukaisesti tiedoksi vakuutuksenantajille lausuntoa varten ennen kuin yhteisöjen toimivaltainen viranomainen antaa niistä tiedon kyseisille henkilöille". *

Sopimuksen 5 artiklan mukaan kaikki tämän sopimuksen ja sen liitteiden täytäntöönpanoon liittyvät riidat saatetaan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäviksi, jos sovintoon ei päästä. Saman 5 artiklan mukaan vakuutuksenantajat luopuvat saattamasta yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi lääketieteellisiä seikkoja koskevia erimielisyyksiä, jos nimittävän viranomaisen (jäljempänä AIPN) päätös vahingonkärsijän oikeudesta korvaukseen on sen lausunnon mukainen, jonka vakuutuksenantajien asian-

* Alkuperäinen kieli: italia.

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa.

tuntija tai edellä mainittujen sääntöjen 23 artiklan mukainen lääketieteellinen lautakunta on antanut, kun vakuutuksenantajien asiantuntija on ollut tämän lautakunnan lääkärijäsen. Jos nämä edellytykset täyttyvät, vakuutuksenantajat korvaavat yhteisöille kaikki niiden vahingonkärsijälle tai tämän oikeudenomistajille edellä mainitun AIPN:n päätöksen toteuttamiseksi maksamat määrät.

Sopimuksen 10 artiklan 2 kohdan mukaan osakeyhtiö J. Van Breda & Co. International (jäljempänä Van Breda) on nimetty välittäjäksi yhteisöjen ja vakuutuksenantajien välille.

3. Van Bredan 27.1.1989 päivätyssä Euroopan yhteisöille osoittamassa kirjeessä vahvistetaan, että vakuutuksenantajien ja Euroopan yhteisöjen välillä on tehty sopimus edellä mainitun sopimuksen täytäntöönpanemiseksi 1.2.1989 lähtien sovellettavasta menettelystä.

Kyseisen kirjeen II kohdan mukaan vakuutuksenantajien on hyväksyttävä tai hylättävä päätösehdotus, joka annetaan niille etukäteen lausuntoa varten sopimuksen 3 artiklan 3 kohdan mukaisesti, mahdollisimman pikaisesti. Samassa kirjeessä täsmennetään, että vakuutuksenantajat yrittävät parhaansa mukaan hyväksyä tai hylätä päätösehdotuksen enintään kuukauden kuluessa siitä, kun päätösehdotus on annettu välittäjälle.

Kirjeen II kohdassa lisätään, että jos vakuutuksenantajat eivät ole kuukauden kuluessa ilmoittaneet kantaansa päätösehdotukseen, ne ilmoittavat syyn tähän AIPN:lle. Tällöin määräaikaa pidennetään kuukaudella. Jos vakuutuksenantajat eivät voi ilmoittaa kantaansa ennen pidennetynkään määräajan päättymistä, ne ehdottavat AIPN:lle ja välittäjälle sovittelumenettelyyn ryhtymistä, jotta voidaan sopia menettelytavoista ja uudesta, korkeintaan neljän kuukauden pituisesta määräajasta.

4. Komission virkamies L esitti 26.11.1990 vaatimuksen siitä, että kaksi sairautta, jotka hän oli saanut toimiessaan Euroopan yhteisöjen palveluksessa, todettaisiin henkilöstösääntöjen mukaisesti ammattitaudeiksi. Hänen mukaansa sairauksien syynä oli altistuminen asbestille komission niin kutsutun Berlaymont-rakennuksen tiloissa Brysselissä.

5. Komissio nimesi 21.6.1991 yhteisymmärryksessä vakuutuksenantajien kanssa lääkäri Dalemin ja velvoitti hänet antamaan lääketieteellisen kertomuksen siitä, onko kyseessä ammattitauti; Dalem pyysi asiantuntijakertomusta keuhkosairauksiin erikoistuneelta professori Bartschilta.

Bartsch päätyi 3.2.1992 päivätyssä asiantuntijakertomuksessaan siihen, että kyseessä ei ollut ammattitauti. Lääkäri Dalem esitti

14.2.1992 oman kertomuksensa tämän asiantuntijakertomuksen mukaisesti.

Näiden seikkojen perusteella AIPN ilmoitti 17.2.1992 L:lle päätösehdotuksesta, jolla hänen vaatimuksensa ammattitaudin toteamiseksi hylättiin. L vaati 23.2.1992, että lääketieteellinen lautakunta antaisi lausuntonsa, ja nimesi 16.9.1992 lääkäri Cognignin kyseisen lautakunnan jäseneksi. AIPN puolestaan nimesi 8.12.1992 vakuutuksenantajien ehdotuksesta professori Brochardin lääketieteellisen lautakunnan jäseneksi. Nämä kaksi jäsentä puolestaan nimesivät 29.1.1993 professori Maltonin lääketieteellisen lautakunnan kolmanneksi jäseneksi.

6. Lääketieteellinen lautakunta antoi lausuntonsa 25.2.1994 määräenemmistöllä ja lähetti sen 1.3.1994 AIPN:lle, ja sen mukaan L:llä on ammattitauti. Samassa lausunnossa todetaan täyden, pysyvän työkyvyttömyyden haitta-aste (100 prosenttia), ja annetaan 30 prosentin korvaus pysyvistä oireista ja vaikeista psyykkisistä ongelmista, jotka liittyvät sairauteen. Professori Brochard esitti kuitenkin 3.3.1994 lähettämässään kertomuksessa eriävän mielipiteensä. AIPN lähetti lausunnon Van Bredalle 10.3.1994 ja kertomuksen 18.3.1994.

7. Van Breda ilmoitti AIPN:lle 23.3.1994, että vakuutuksenantajat tutkivat esitettyjä asiakirjoja. Se ilmoitti sitten 29.3.1994 päivätyllä kirjeellään AIPN:lle, että vakuutuksenantajat halusivat esittää lisäkysymyksiä lääketieteellisen lautakunnan jäsenille. Samassa kirjeessään Van Breda ilmoitti, että se oli vaatinut vakuutuksenantajilta tietoa kysymysten sisällöstä mahdollisimman nopeasti. Kirjeessä varoitettiin vakuutuksenantajia siitä, että sopimuksessa tarkoitettu kuukaudella pidennetty määräaika alkaisi tästä hetkestä.

Van Breda ilmoitti 8.4.1994 päivätyssä kirjeessään kantajalle seikat, joista vakuutuksenantajat toivoivat kuulevansa uudelleen lääketieteellistä lautakuntaa. Tämän kirjeen mukaan vakuutuksenantajat halusivat nimetä kysymysten muotoilua varten lääkärin, joka oli lääkäri Dalemin virkaveli. Van Breda päätti kirjeen toteamalla, että se oli pyytänyt vakuutuksenantajia välittämään kyselylomakkeensa ennen 29.4.1994 sopimuksessa määrättyjen määräaikojen mukaisesti, jotta kantajana oleva toimielin voisi esittää sitä koskevat kysymyksensä.

AIPN ilmoitti 15.4.1994 L:lle, että lääketieteellinen lautakunta oli todennut, että kyseessä on ammattitauti, ja lopullisesti vahvistanut, että hänen pysyvän, täyden työkyvyttömyytensä haitta-aste oli 130 prosenttia. Komissio maksoi sitten L:lle 25 794 194 Belgian frangia (BEF) sen päätöksen mukaisesti, jolla oli todettu, että hänen työkyvyttömyytensä syynä on ammattitauti.

8. Komissio ilmoitti 6.5.1994 Van Bredalle, että se oli lääketieteellisen lautakunnan päätelmien mukaisesti maksanut kyseisen korvauksen L:lle.

9. Tämän jälkeen komissio ja Van Breda olivat kirjeenvaihdossa, minkä jälkeen vakuutuksenantajat kieltäytyivät 13.10.1994 päivätyllä kirjeellään korvaamasta komissiolle määrää, jonka se oli maksanut L:lle. Vakuutuksenantajien kanta vahvistettiin Van Bredan kirjeeseen liitetyllä, 6.9.1994 päivätyllä oikeudellisella lausunnolla, jonka oli laatinut vakuutuksenantajien oikeudellinen neuvonantaja.

10. Tässä tilanteessa komissio nosti yhteisöjen tuomioistuimessa 13.3.1995 kanteen vakuutuksenantajia vastaan sopimuksessa määrätyn välityslausekkeen nojalla ja vaati, että vastaajat velvoitettaisiin korvaamaan L:lle jo maksetut määrät sekä maksamaan viivästyskorkoa näille määrille 6.5.1994 lähtien ja korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

11. Vastaajat, joita edustaa tässä oikeudenkäynnissä SA Royale belge, vaativat 22.5.1995 päivätyssä vastineessaan, että yhteisöjen tuomioistuin jättäisi komission kanteen tutkimatta tai ainakin hylkäisi sen perusteettomana ja velvoittaisi kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Vastaajat vaativat lisäksi toissijaisesti, että yhteisöjen tuomioistuin toteaisi, että komission vaatimus on jätettävä tutkimatta tai ainakin että se on perusteeton siltä osin kuin sillä vaaditaan yli 100 prosentin suuruisen korvauksen maksamista.

III — Sovellettavat oikeussäännöt

12. Henkilöstösääntöjen 73 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan b alakohdassa todetaan seuraavaa:

"1. Virkamies on vakuutettu palveluksen aloittamispäivästä lähtien ammattitautien ja tapaturmien varalta yhteisöjen toimielinten henkilöstösääntökomitean lausunnon perusteella yhdessä sopimien sääntöjen mukaisesti — —

2. — —

b) kun kyseessä on pysyvä täydellinen työkyvyttömyys:

kyseiselle virkamiehelle maksetaan kahdeksan kertaa hänen vuosittainen perus-

palkkansa laskettuna tapaturmaa edeltävien 12 kuukauden ajalta maksetun kuukausipalkan perusteella."

13. Henkilöstösääntöjen 73 artiklan 1 kohdan täytäntöönpanemiseksi tarkoitetuissa Euroopan yhteisöjen virkamiesten tapaturmien ja ammattitautien varalta olevaa vakuutusta koskevissa säännöissä todetaan seuraavaa:

Artikla 12:

"1. Silloin, kun kyseessä on virkamiehen pysyvä täysi työkyvyttömyys, jonka syynä on tapaturma tai ammattitauti, hänelle maksetaan henkilöstösääntöjen 73 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukainen määrä.

2. Silloin, kun kyseessä on virkamiehen pysyvä osittainen työkyvyttömyys, jonka syynä on tapaturma tai ammattitauti, hänelle maksetaan liitteenä olevan työkyvyttömyyden haitta-astetta koskevan taulukon mukainen määrä."

Artikla 14:

"Sääntöjen 19 artiklassa tarkoitettujen asiantuntijalääkäreiden kertomuksen tai 23 artiklassa tarkoitetun lääketieteellisen lautakunnan lausunnon perusteella virkamiehelle maksetaan korvaus kaikesta pysyvästä vammasta tai haitasta, joka vaikuttamatta hänen työkykyynsä haittaa hänen fyysistä hyvinvointiaan ja sosiaalista elämäänsä.

Korvauksen määrä ratkaistaan käyttämällä analogisesti 12 artiklassa tarkoitettua invaliditeettiastetta koskevaa taulukkoa. Jos rakenteellis-toiminnalliseen vammaan liittyy esteettisiä haittoja, korvauksia korotetaan sopivaksi katsotulla tavalla."

Sääntöjen liitteenä olevassa työkyvyttömyyden haitta-astetta koskevassa taulukossa todetaan seuraavaa:

"Täysi korvaus samasta tapaturmasta johtuvista useista haitta-asteista saadaan yhteenlaskemalla, mutta pysyvästä tai täydestä työkyvyttömyydestä maksettavaa koko määrää tai sitä määrän osaa, joka maksetaan jäsenen käyttömahdollisuuden tai vahingoittuneen elimen täyden menettämisen takia, ei voida ylittää."

Artikla 19:

"Jonkin tapahtuman tapaturmaisen syyn toteamista mukaan lukien sen luokittelu joko työhön tai vapaa-aikaan liittyvien vaarojen

seuraukseksi sekä sairauden ammattitaudiksi toteamista ja pysyvän työkyvyttömyyden haitta-asteen vahvistamista koskevat päätökset tekee nimittävä viranomainen 21 artiklassa säädetyssä menettelyssä

— toimielinten nimeämän lääkärin tai nimeämien lääkäreiden päätelmien perusteella

— sekä virkamiehen niin vaatiessa kuultuaan 23 artiklassa tarkoitettua lääketieteellistä lautakuntaa."

Artikla 21:

"Nimittävän viranomaisen on ennen 19 artiklassa tarkoitetun päätöksen tekemistä ilmoitettava virkamiehelle tai tämän oikeudenomistajille päätösehdotus, jonka liitteenä ovat toimielimen nimeämän lääkärin tai nimeämien lääkäreiden päätelmät — —"

Artikla 23:

"1. Lääketieteellisessä lautakunnassa on kolme jäsentä, joista

— ensimmäisen nimeää nimittävä viranomainen,

— toisen nimeää virkamies tai hänen oikeudenomistajansa,

— kolmannen nimeävät näin nimetyt kaksi lääkäriä.

— —

Työnsä päätteeksi lääketieteellinen lautakunta esittää päätelmänsä lausunnossa, joka toimitetaan nimittävälle viranomaiselle ja virkamiehelle tai hänen oikeudenomistajilleen.

— —"

Artikla 25:

"Pysyvän täyden tai osittaisen työkyvyttömyyden toteaminen henkilöstösääntöjen 73 artiklan ja näiden sääntöjen mukaan ei millään tavalla vaikuta henkilöstösääntöjen 78 artiklan sovellettavuuteen ja päinvastoin."

IV — Riita-asian tutkiminen

14. Yhteisöjen tuomioistuimen tutkittavaksi on esitetty kaksi ongelmaa. Ensinnäkin on kyse sen ratkaisemisesta, onko kantaja rikkonut vakuutusyhtiöiden väittämällä tavalla sopimusehtoja, joiden mukaan sen olisi pitänyt neuvotella vakuutusyhtiöiden kanssa ennen riidanalaisen toimenpiteen tekemistä. Toiseksi on kyse tämän toimenpiteen sääntöjenvastaisuudesta, sillä vastaajat väittävät, että sitä ei ole perusteltu.

Ennen yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun asian aineellista ratkaisemista totean, että vastaajien mukaan kantajan vaatimuksia ei voida ottaa tutkittaviksi. Tämä oikeudenkäyntiväite on hylättävä, koska sitä ei ole perusteltu ja koska asiakirja-aineistossa ei ole esitetty yhtään sitä tukevaa seikkaa.

Väitetty sopimuksessa määrätyn menettelyn noudattamatta jättäminen

15. Aineellisista seikoista vastaajat toteavat kysymyksen ensimmäisen osan osalta, että komissio ei ole noudattanut sopimuksen eikä 27.1.1989 päivätyn kirjeen määräyksiä. Kantajien mukaan komissio oli antanut päätöksen siitä, että työkyvyttömyyden syynä oli ammattitauti, tiedoksi kyseiselle virkamiehelle 15.4.1994 eli ennen kuin se oli saanut vakuutuksenantajien huomautukset, jotka näiden piti esittää viimeistään 29.4.1994. Vastaajat vahvistavat, että ne olivat ilmoittaneet kantajalle Van Bredan välityksellä aikeestaan esittää lisäkysymyksiä lääketieteelliselle lautakunnalle. Koska kantaja oli ilmoittanut edellä mainitusta päätöksestään 15.4.1994 ja sitten maksanut korvauksen kyseiselle virkamiehelle, se oli toimenpiteillään estänyt sopimuksessa määritellyn menettelyn jatkamisen tekemällä mahdottomaksi sen, että vastaajat voisivat esittää lääketieteelliselle lautakunnalle haluamiaan lisäkysymyksiä. Vakuutuksenantajat esittävät tämän vuoksi väitteen kantajan sopimusrikkomuksesta.

16. Kantaja vastaa, että sopimuksen 5 artikla on erityismääräys, jolla poiketaan sopimuksen 3 artiklassa määrätystä yleisestä menettelystä. Kantaja väittää, että sopimuksen yleisestä rakenteesta ilmenee, että AIPN ei voi kyseenalaistaa lääketieteellisen lautakunnan päätelmiä, joita on siis pidettävä lopullisina. Lisäksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tätä koskevan oikeuskäytännön mukaan lääketieteellisen tutkimuksen tulok-

sia voidaan arvioida uudelleen ainoastaan, jos on kyse uudesta seikasta, mikä ei tässä asiassa ole tilanne.

Kantaja toteaa lisäksi, että se oli asianmukaisesti toimittanut vakuutuksenantajille kaikki tarpeelliset tiedot, ja täsmentää oikeudellisia seikkoja toteamalla, että AIPN:n ja vakuutuksenantajien väliset suhteet ovat eri asia kuin AIPN:n ja virkamiesten väliset suhteet. Tässä asiassa komission täytyi maksaa kyseiselle virkamiehelle hänelle tässä ominaisuudessaan kuuluva korvaus työkyvyttömyydestä. Se, että kantaja täytti tämän velvollisuutensa, ei kuitenkaan haitannut menettelyn sujumista jatkossa, sillä menettelyyn sovelletaan eri sääntöjä eli sopimusta, joka koskee kantajan suhteita vakuutuksenantajiin. Vaikka kantajan olisi täytynyt noudattaa sopimusmääräyksiä ja täsmällisemmin ilmaistuna tässä asiassa 3 artiklaa, mahdollinen seuraamus siitä, että se ei noudattanut sopimusmääräyksiä, on asiaan sovellettavan Belgian kansallisen lainsäädännön mukaan joka tapauksessa se, että kantajan täytyisi korvata vakuutuksenantajien kärsimä vahinko. Vastaajat eivät kuitenkaan ole näyttäneet, että ne olisivat kärsineet pienintäkään vahinkoa kantajan toiminnan takia, joten ne eivät voineet kieltäytyä täyttämästä sopimukseen perustuvia velvoitteitaan.

Tällaiset ovat asianosaisten väitteet.

17. Ensimmäinen vastaajien esittämä väite komission esittämään maksuvaatimukseen koskee täsmällisesti ilmaistuna väitettyä menettelyllistä virhettä, jonka takia kantajan vaatimus olisi perusteeton.

18. Kysymyksen selventämiseksi ja sen tutkimiseksi soveliaalla tavalla on ensin pohdittava, mikä on sovellettavien sääntöjen asema yhteisön oikeusjärjestyksessä ja miten kantajan ja vastaajien olisi näiden oikeussääntöjen mukaan toimittava.

Henkilöstösääntöjen 73 artikla ja sitä seuraavat artiklat sisältävät tämän asian ratkaisemisen kannalta olennaiset säännöt. Nämä säännöt sijaitsevat jakson V 2 luvussa, jonka otsikko on Sosiaaliturva, ja ne liittyvät Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan (jäljempänä PPI) 15 artiklaan. Tässä artiklassa todetaan seuraavaa: "Neuvosto vahvistaa yksimielisesti komission ehdotuksesta yhteisöjen virkamiehiä ja muuta henkilöstöä koskevan sosiaalietuusjärjestelmän." Tällä määräyksellä siis vastataan erityisvaatimukseen, joka on virkamiesten suojaaminen sosiaaliturva-alalla, joten sen merkitys ja soveltamisala ovat erilaiset kuin henkilöstösääntöjen, kun on kyse yhteisöjen ja virkamiesten virkasuhteista, jotka perustuvat Euroopan yhteisöjen yhteisen neuvoston ja yhteisen komission perustamisesta tehdyn sopimuksen (jäljempänä fuusiosopimus) 24 artiklan 1 kohtaan. Fuusiosopimuksen 24 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa määrätään seuraavaa: "Neuvosto vahvistaa määräenemmistöllä komission ehdotuksesta ja kuultuaan niitä

muita toimielimiä, joita asia koskee, Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavat henkilöstösäännöt ja yhteisöjen muuta henkilöstöä koskevat palvelussuhteen ehdot." PPI:n 15 artiklaan sisältyy virkamiehiä koskevan säännöstön antamista sen soveltamisalalla koskeva rajoitus. Se voitaisiin luokitella todelliseksi vahvistetuksi sääntöjen antamisen rajoitukseksi, koska siinä edellytetään neuvoston yksimielisyyttä eikä määräenemmistöä kuten henkilöstösääntöjen muilta osin. Tämä menettelyllinen varaus selittyy sillä, että suojeltavat edut ovat erityisen tärkeitä. Kansallisella tasolla PPI:n 15 artiklan soveltamisalaan kuuluvat asiat eivät kuulu työ- tai virkasuhteen osapuolten vapaaseen päätösvaltaan, vaan ne kuuluvat niin sanoakseni yleistä järjestystä (ordre public) koskevien lakien ja sääntöjen alaan. PPI:ssä määrätään tässä asiassa merkityksellisiltä osin virkamiesten luovuttamattomista, perustavanlaatuisista sosiaalisista oikeuksista: näitä oikeuksia säännellään myös yhteisön oikeusjärjestyksessä pakottavilla oikeussäännöillä, jotka lisäksi vaikuttavat useisiin järjestelmän osa-alueisiin. On riittävää mainita kyseisen pöytäkirjan 13 artikla, jonka mukaan virkamiehet maksavat palkoistaan veroa yhteisöille mutta vastaavasti eivät maksa tavallisesti kannettavaa kansallista veroa.

Jos tutkitaan kyseessä olevia subjektiivisia oikeuksia ja niitä turvaavia oikeussääntöjä, selviää heti, millä tavalla ja miksi PPI:n 15 artiklan soveltamisala on erilainen ja laajempi kuin fuusiosopimuksen 24 artiklan soveltamisala. PPI:n 15 artiklaa sovelletaan samalla tavalla kuin yhteisön veroa koskevaa PPI:n 13 artiklaa paitsi varsinaisiin yhteisön toimielimiin myös joihinkin muihin elimiin kuten Euroopan rahapoliittiseen instituuttiin, tulevaan Euroopan keskuspankkiin, Euroopan investointipankkiin ja Euroopan investointirahastoon,[1] jotka ovat täydessä merkityksessä osa yhteisöä mutta joihin ei sovelleta fuusiosopimuksen 24 artiklan nojalla annetuissa henkilöstösäännöissä määriteltyjävirkasuhteen ehtoja. Henkilöstösääntöjen jakson V 2 luvun säännöt, jotka neuvosto on antanut yhteisön lainsäätäjänä, eivät koske yksittäisiä toimielimiä työnantajan ominaisuudessa eli sopimuspuolena virkasuhteessa. Sitä vastoin näissä säännöissä tunnustetaan, että toimielimet ovat osa julkista hallintoa, joka toimii kyseisissä säännöissä tarkoitetulla tavalla puolueettomasti ja kolmannen osapuolen tavoin, mikä on ominaista toimielimelle, jonka on sovellettava sitovia sääntöjä ja huolehdittava näillä säännöillä suojatuista eduista.

19. Tutkin nyt edellä esitettyjen seikkojen tämän asian asianosaisten tilanteeseen aiheuttamia seurauksia. Edellä mainituissa säännöissä määrätään menettelystä, jossa ammattitaudista johtuva työkyvyttömyys todetaan. Tässä hallinnollisessa menettelyssä ovat mukana virkamies, AIPN ja lääkäri tai lääketieteellinen lautakunta, joka toimii asiantun-

1 — PPI:tä sovelletaan näihin elimiin nimenomaisten viittaussääntöjen nojalla; kyseessä on ERI:n osalta sen perussäännön 21 artikla, EKP:n osalta sen perussäännön 40 artikla, EIP:n osalta PPI:n 22 artikla ja fuusiosopimuksen 28 artikla ja EIR:n osalta EIP:n perussäännön 30 artiklan 5 kohta.

tijana. Kyse on säännöistä, joilla kyseiselle virkamiehelle annetaan sosiaalisia oikeuksia rajaamalla toimivaltaa asiassa lainsäätäjälle ja jotka annetaan neuvoston asetuksella tai neuvoston hyväksymillä toimenpiteillä. Näin säädettyyn järjestelmään kolmannet osapuolet eivät voi puuttua; ne saattaisivat vaikuttaa menettelyn kulkuun, mikä säännöissä on varattu vain edellä mainituille henkilöille, eikä kenellekään muulle, ja mihin niitä ei järjestelmässä ole valtuutettu. Myöskään sitä ei voida hyväksyä, että sopimusmääräyksillä puututtaisiin sääntöjen ja niihin liittyvien täytäntöönpanosääntöjen noudattamiseen ja soveltamiseen pidentämällä määräaikoja tai muuttamalla hallinnollisen toimenpiteen toteuttamistapoja tai asettamalla mahdolliselle edunsaajalle lisämaksuja ja muita velvoitteita, joista ei ole nimenomaisesti säädetty.

Sopimuksella ja 27.1.1989 päivätyllä kirjeellä osapuolten välille sovittu menettely tarkoittaisi sitä, että AIPN:n lopullisen päätöksen tekemiselle asetettu määräaika pitenisi huomattavasti, mikä vähentäisi henkilöstösäännöissä virkamiehelle annettuja oikeuksia. [2]

Mitä tästä pitäisi päätellä? Sopimusmääräyksillä ja 27.1.1989 päivätyllä kirjeellä, joiden mukaan yhteisön on meneteltävä henkilöstösääntöjen vastaisesti, puututaan asiattomasti henkilöstösääntöjen soveltamiseen. Siltä osin kuin sopimusmääräykset ovat ristiriidassa henkilöstösääntöjen menettelyä koskevien sääntöjen kanssa, joilla on tarkoitus suojata tässä asiassa käsiteltävänä olevia virkamiehen oikeuksia, niitä ei voida soveltaa tässä asiassa. Asianosaiset eivät siten voi vedota tällaisiin määräyksiin yhteisöjen tuomioistuimessa vaatimustensa tai väitteidensä tueksi.

Tällä arviointiperusteella, jota käsittääkseni on sovellettava, ei sitä paitsi jätetä huomiotta kolmantena osapuolena olevien vakuutuksenantajien tilannetta; vakuutuksenantajia suojataan nimittäin riittävästi, koska AIPN:n henkilöstösääntöjen mukaisesti nimeämän lääketieteellisen lautakunnan jäsenen nimeävät sopimuksen mukaisesti AIPN ja vakuutuksenantajat yhdessä [3] ja koska vakuutuksenantajilla on yleisesti ja myös tässä tapauksessa valta riitauttaa AIPN:n kanssa tehty sopimus siltä osin kuin on kyse sen hallinnollisen toimenpiteen pätevyydestä, jolla taattu korvaus myönnetään, ja kieltäytyä tällä perusteella sopimukseen perustuvan velvoitteen täyttämisestä.

20. Jos esittämäni käsitys hyväksytään, vastaajien ensimmäinen väite on hylättävä. Haluan kuitenkin lisätä, että niiden väitteensä tueksi esittämät syyt eivät ole edes asiallisesti hyväksyttäviä. Tältä osin on riittävää

2 — Kuten yhteisöjen tuomioistuin totesi asiassa 152/77, B v. komissio, 2.10.1979 antamassaan tuomiossa (Kok. 1979, s. 2819), asiassa 156/80, Morbelli v. komissio, 21.5.1981 antamassaan tuomiossa (Kok. 1981, s. 1357) ja asiassa 186/80, Suss v. komissio, 14.7.1981 antamassaan tuomiossa (Kok. 1981, s. 2041), perusteeton viivyttely virkamiehelle henkilöstösääntöjen mukaan kuuluvan korvauksen maksamisessa synnyttää hänelle oikeuden viivästyskorkoihin.

3 — Ks. tältä osin asia 2/87, Biedermann v. tilintarkastustuomioistuin, tuomio 19.1.1988 (Kok. 1988, s. 143).

mainita yksi seikka. Sopimuspuolet olivat sopineet määräajasta, jonka kuluessa vakuutuksenantajien oli pitänyt täsmentää kysymykset, jotka ne halusivat esittää saadakseen lääketieteelliseltä lautakunnalta lisätietoja siitä, oliko työkyvyttömyyden syynä ammattitauti. Kyseinen määräaika päättyi 29.4.1994. Kyseisenä ajankohtana kantaja ei kuitenkaan tiennyt kysymyksiä, jotka vakuutuksenantajat halusivat esittää keskusteltuaan asiantuntijalääkärinsä kanssa. Van Bredan 8.4.1994 päivätyssä kirjeessä viitattiin nimenomaisesti kyselylomakkeeseen, joka nimenomaan vakuutuksenantajien itsensä oli pitänyt toimittaa 29.4.1994 mennessä. Tilanne huomioon ottaen kantaja ei voinut kääntyä uudelleen lääketieteellisen lautakunnan puoleen juuri vastaajien välinpitämättömän toiminnan takia.

Lisäksi vastaajien laiminlyönnin syynä ei varmasti ollut se, että ne olisivat tienneet, että työkyvyttömyydestä oli myönnetty korvaus. Asiakirjoista ilmenee nimittäin, että ne saivat kuulla tästä vasta 19.5.1994 kirjeestä, jonka kantaja oli 6.5. osoittanut Van Bredalle. Kantaja ei sitä paitsi koskaan saanut kyseisiä kysymyksiä.

21. Vakuutuksenantajien väitettä siitä, että AIPN:n päätöksen antaminen tiedoksi L:lle oli estänyt niiltä mahdollisuuden kääntyä haluamine kysymyksineen lääketieteellisen lautakunnan puoleen, ei myöskään voida hyväksyä. Kuten olen todennut, henkilöstösääntöjen mukaisen menettelyn soveltamisala on erilainen kuin yhteisön ja vakuutuksenantajien välisiä suhteita koskevien, sopimuksenvaraisten määräysten soveltamisala. Jätän sivuun sen seikan, että 29.4.1994 asetettuun määräpäivään mennessä kysymykset, joita vakuutuksenantajat halusivat esittää lääketieteelliselle lautakunnalle, eivät olleet saapuneet perille, eikä niitä myöhemminkään lähetetty. Kysymykset olisi voitu esittää ja tästä olisi saattanut myös sen jälkeen, kun päätös annettiin tiedoksi L:lle, seurata se, että lääketieteellisen lautakunnan lausunnon perustelujen väitetyt ristiriitaisuudet tai epäjohdonmukaisuudet olisivat saattaneet tulla selvästi esille. Vakuutuksenantajat olisivat itse asiassa voineet hyötyä näistä selvennyksistä sopimussuhteessaan yhteisön kanssa. Näin ei tapahtunut, mihin on yhä syynä niiden laiminlyönti toimia. Tästä seuraa myös se, että vastaajien väitteet ovat perusteettomia.

22. Tämän päätelmän jälkeen on tarpeetonta tutkia kantajan ja vastaajien riidan kohteena olevaa kysymystä siitä, onko tässä asiassa sovellettava sopimuksen 3 artiklassa vai sopimuksen 5 artiklassa määrättyä poikkeusmenettelyä. Oletan, että käsiteltävänä oleva asia kuuluu näistä määräyksistä suppeamman eli 3 artiklan soveltamisalaan. Oletan myös, että tämän määräyksen soveltaminen ei ole ristiriidassa minkään henkilöstösääntöjen mukaisen velvoitteen kanssa siltä osin kuin on kyse virkamiehen vaatiman hallinnollisen toimenpiteen tekemisestä. Tässä asiassa tarkasteltavana oleva komission toiminta on joka tapauksessa sopimuspuolten sopimien

menettelysääntöjen mukaista edellä selittämistäni syistä. On yhdentekevää, kumpaa kahdesta määräyksestä sovelletaan tähän yhteisöjen tuomioistuimessa käsiteltävään asiaan.

23. Ei ole myöskään tarpeellista tutkia, mitä siitä seuraisi, että kantaja ei täytä sopimusvelvoitteitaan, eli tutkia, onko väitteen tarkoituksena tehdä maksun vaatiminen mahdottomaksi (exceptio inadimpleti contractus) vai ainoastaan vaatia vahingonkorvausta (exceptio non rite adimpleti contractus). Kantaja ei ole jättänyt sopimusvelvoitteitaan täyttämättä, joten vastaajat eivät voi vedota tähän perusteeseen miltään osin.

Väitetty puutteellinen perustelu

24. Toinen vastauksena kantajan vaatimuksiin esitetty vastaajien väite koskee lääketieteellisen lautakunnan lausunnon sääntöjenmukaisuutta ja riidan laatua. Kantaja vaatii L:lle maksamiensa määrien palauttamista lisäkuluineen sillä perusteella, että vastaajat eivät voi laillisesti vedota lääketieteellisen lautakunnan lausunnon väitettyyn aineelliseen sääntöjenvastaisuuteen. Kantaja väittää, että sopimuksen 5 artiklan toisen kohdan perusteella vakuutuksenantajat eivät voi vedota tuomioistuimessa lääketiedettä koskeviin seikkoihin, jos AIPN:n päätös on, kuten tässä asiassa, lääketieteellisen lautakunnan lausunnon mukainen ja jos tässä lautakunnassa on jäsen, joka on AIPN:n nimeämä ja jonka vakuutuksenantajat itse hyväksyivät.

Vastaajat puolestaan arvioivat, että niiden esittämä kysymys ei ole lääketieteellinen vaan pelkästään oikeudellinen ja koskee sellaisten sääntöjen rikkomista, joita kantajan olisi pitänyt noudattaa (menettelyt, joista on määrätty sopimuksessa ja 27.1.1989 päivätyssä kirjeessä), ja lääketieteellisen lautakunnan lausunnon sääntöjenvastaisuutta. Vastaajat riitauttavat tämän lausunnon perustelujen puuttumisen takia, koska siinä ei esitetä riittävästi syitä siinä esitettyjen päätelmien perusteeksi, koska se on ristiriitainen asiassa aiemmin esitettyjen lääketieteellisten kertomusten kanssa ja koska siinä ei mitenkään viitata seikkoihin, joiden perusteella lääketieteellinen lautakunta määritteli pysyvän työkyvyttömyyden haitta-asteeksi 100 prosenttia.

25. Toinen vastaajien väite koskee siis lääketieteellisen lautakunnan lausunnon laillisuutta. Tämä lausunto annettiin yhteisön hallinnollisella toimenpiteellä. On siis pohdittava, onko yhteisöjen tuomioistuin toimivaltainen tutkimaan tällaisen toimenpiteen laillisuuden oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvänä seikkana perustamissopimuksen 181 artiklan nojalla sen käsiteltäväksi saatetussa riita-asiassa, joka koskee yksityisoikeudellisia kysymyksiä. Jos tähän kysymykseen vastataan myöntävästi, on määriteltävä, mitä

vaikutuksia tätä toimivaltaa käyttäen annetulla tuomiolla on riidanalaisen hallinnollisen toimenpiteen pätevyyteen, ja tutkittava, onko näin annettu tuomio sitova erga omnes vai inter partes.

Mielestäni yhteisöjen tuomioistuin on varmasti toimivaltainen tutkimaan yhteisön hallinnollista toimenpidettä oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvänä seikkana sen käsiteltäväksi perustamissopimuksen 181 artiklan mukaisesti saatetussa riidassa. Tätä käsitystä tukee perustamissopimuksen 177 artiklan perustavanlaatuinen määräys, jonka mukaan kansallinen tuomioistuin voi saattaa yhteisöjen tuomioistuimen ratkaistavaksi kysymyksen "yhteisön toimielimen — — säädöksen pätevyydestä ja tulkinnasta". Perustamissopimuksen 181 artikla ja siinä tarkoitettu välityslauseke ovat poikkeuksia oikeuspaikkaa koskevasta 183 artiklan yleisestä määräyksestä, sillä luonnollisen oikeuspaikan sijaan asia siirretään yhteisöjen tuomioistuimeen. Olisi siis epäjohdonmukaista, jos yhteisöjen tuomioistuimella olisi vähemmän tulkintavaltaa sen käsiteltävänä olevassa asiassa kuin kansallisella tuomioistuimella olisi ollut, jos asia olisi saatettu sen käsiteltäväksi.

Toiseksi on pidettävä mielessä, että nyt käsiteltävän asian kannalta toimivalta jaetaan yhteisön oikeusjärjestyksessä yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen välillä. Yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta ratkaista oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvä seikka tällaisissa asioissa on tietenkin erilainen kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen. Perustamissopimuksen 181 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimessa nostettu kanne on eri asia kuin samasta toimenpiteestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostettu kumoamiskanne.

Kyse on kahdesta eri tavasta valvoa riidanalaisen toimenpiteen laillisuutta. Tämä selittää, mitkä ovat yhteisöjen tuomioistuimen 181 artiklan nojalla antaman sellaisen tuomion vaikutusten rajat, joka koskee hallinnollisen toimenpiteen pätevyyttä. Kun yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvänä seikkana riidanalaiseen toimenpiteeseen liittyvän kysymyksen voidakseen ratkaista yksityisoikeudellisen riita-asian, sen tuomio on lainvoimainen ainoastaan 181 artiklan nojalla nostetun kanteen asianosaisiin nähden. Muussa tapauksessa rikottaisiin sitä periaatetta, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ja sen antamasta tuomiosta tehdyn valituksen jälkeen yhteisöjen tuomioistuimen pitää ratkaista tällaiset asiat tuomiolla, joka vaikuttaa erga omnes, [4] ja vaarannettaisiin oikeutta kahden oikeusasteen tuomioistuinkäsittelyyn. Lisäksi on niin, että jos asia ratkaistaisiin toisella tavalla, rikottaisiin 173 artiklan määräystä, jonka mukaan kannetta ei voida panna vireille kahden kuukauden määräajan päätyttyä. [5] Edellä todettu on vahvistettu lainsäädännössä perustamissopimuksen 184 artiklalla, jota ei kuitenkaan voida soveltaa tässä asiassa sellaisena kuin yhteisöjen tuomioistuin on sitä oikeuskäytännössään tulkinnut. Tämän määräyksen mukaan on mahdollista vedota yleisesti sovellettavan asetuksen lainvastaisuuteen yhteisöjen tuomioistuimissa vireillä olevan oikeudenkäynnin aikana.

4 — Poikkeuksena ovat luonnollisesti tapaukset, joissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on siirtänyt asian yhteisöjen tuomioistuimelle yhteisöjen tuomioistuimen perussäännön 47 artiklan mukaisesti.

5 — Tässä sovelletaan kuitenkin henkilöstösääntöjen 90 ja 91 artiklan mukaista määräaikaa silloin, kun on kyse perustamissopimuksen 179 artiklan soveltamisalaan kuuluvista asioista.

Yhteisön hallinnollista toimenpidettä, jonka on oikeudenkäyntimenettelyyn liittyviä seikkoja ratkaistaessa ehkä todettu olevan pätemätön, täytyy siksi pitää lainvastaisena ainoastaan yhteisöjen tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa. Toimenpide on yhä pätevä ja tehokas muiden soveltamisalaansa kuuluvien henkilöiden osalta.

26. Tämän perusteella vakuutuksenantajien esittämä ensimmäinen väite on hylättävä. Sopimuksen 5 artiklassa määrättyä lääketieteellisiä seikkoja koskevien ja oikeudellisten erimielisyyksien erottelua, jossa otetaan huomioon tätä koskeva yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytäntö,[6] ei kuitenkaan käytännössä voida soveltaa komission tässä asiassa moitittuun toimintaan eli siihen, että se ei ole noudattanut sopimusmääräyksiä ja 27.1.1989 päivättyä kirjettä. Edellä on nimittäin jo todettu, että komissiota ei voida tosiasiallisesti eikä oikeudellisesti moittia näiden määräysten noudattamatta jättämisestä.

27. Vastaajien toisen väitteen mukaan yhteisöjen tuomioistuimen on tutkittava uudelleen lääketieteellisen lautakunnan lausunto, joka on niiden mielestä riittämättömästi perusteltu; tämä väite ei ole perusteltu, koska siinä jätetään huomiotta sopimuksen 5 artiklassa määrätty erottelu kahden erilaisen riita-asian välillä. Kuten yhteisöjen tuomioistuin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ovat jo täsmentäneet edellä mainitussa oikeuskäytännössään, perustelujen voidaan todeta olevan puutteellisia tai epäloogisia ainoastaan, jos toimenpide osoittautuu ristiriitaiseksi tai jos sillä muuten ei voida osoittaa, että sairauden ja työkyvyttömyyden välillä on syyyhteys. Tässä asiassa lääketieteellisen lautakunnan lausunnossa ei ole perustelujen puuttumisen tai epäjohdonmukaisuuden kaltaisia huomattavia puutteita, eikä sitä voida pitää sääntöjenvastaisena. Lausunto on itse asiassa täysin perusteltu, ja lausunnossa olevien kuuden selityskohdan perusteella lääketieteellisen lautakunnan päätelmät ovat hyväksyttäviä.

28. Seuraavaksi vastaajat väittävät, että lääketieteellinen lautakunta ei ole ottanut huomioon lääkäri Dalemin ja professori Bartschin aiempaa kertomusta eikä vähemmistön mielipidettä koskevaa professori Brochardin kertomusta, joka poikkeaa lääketieteellisen lautakunnan lausunnosta. Tämä väite tarkoittaa sitä, että perustelujen puuttumista koskeva kysymys esitetään toisella tavalla. Yhteisöjen tuomioistuimen ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytännön[7] mukaan lääketieteellisen lautakunnan asiana on päättää, katsooko se tarkoituksenmukaiseksi viitata aiempiin lääketieteellisiin kertomuksiin. Tässä asiassa lääketieteellisen lautakunnan lausunto vaikuttaa riittävän perustellulta, ja professori Brochardin jäsenyys lautakunnassa tukee käsitystä, jonka mukaan toteamallani tavalla määräenemmistöllä annetussa lausunnossa otettiin varmasti huomioon professori Brochardin ja ennen häntä lääkäri

6 — Em. tuomiot asioissa Morbelli v. komissio, Suss v. komissio ja Biedermann v. tilintarkastustuomioistuin sekä asia T-165/89, Plug v. komissio, tuomio 27.2.1992 (Kok. 1992, s. II-367) ja asia T-43/89 RV, Gill v. komissio, tuomio 23.3.1993 (Kok. 1993, s. II-303).

7 — Ks. em. yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Biedermann v. tilintarkastustuomioistuin antama tuomio ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa Gill v. komissio antama tuomio.

Dalemin ja professori Bartschin esittämät erilaiset mielipiteet.

29. Lopuksi vastaajat ottavat esille kysymyksen työkyvyttömyyden haitta-asteen määrittelystä; lääketieteellinen lautakunta oli vahvistanut haitta-asteeksi 100 prosenttia. Vastaajat väittävät, että lääketieteellinen lautakunta ei ole oikeudellisesti perustellut tätä työkyvyttömyyden haitta-asteen määrittämistä. Kantaja puolestaan toteaa, että täysi työkyvyttömyys oli jo vahvistettu; henkilöstösääntöjen 73 artiklan mukaisessa menettelyssä oli tarkoitus ainoastaan todeta, oliko kyseessä ammattitauti.

Kantajan huomautukset ovat perusteltuja. Kun turvaudutaan henkilöstösääntöjen 73 artiklassa tarkoitettuun menettelyyn, AIPN voi niin halutessaan käyttää arviointiperusteita, jotka on jo määritelty vahvistettaessa työkyvyttömyys 78 artiklan mukaisessa menettelyssä. Vastaajat väittävät, että nämä kaksi menettelyä ovat toisistaan riippumattomia, millä on käsittääkseni aivan erilaisia seurauksia kuin ne esittävät. Lääketieteellisellä lautakunnalla ei ole velvollisuutta ottaa huomioon toisessa menettelyssä tehtyjä päätelmiä ja pitää niitä lopullisina, mutta sillä on siihen mahdollisuus käyttämällä harkintavaltansa mukaisesti hyväkseen toisessa menettelyssä esiin tulleita tietoja ja tehtyjä päätöksiä. Mielestäni sääntöjen 25 artikla pitää ymmärtää tällä tavalla. [8]

Haluan lisätä seuraavaa: henkilöstösääntöjen 73 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tai sääntöjen 12 artiklan 1 kohdassa ei kummassakaan viitata täyden työkyvyttömyyden osalta mainittujen sääntöjen liitteenä olevaan haitta-astetta koskevaan taulukkoon. Henkilöstösääntöjen mukaan haitta-astetta sitä vastoin käytetään määriteltäessä osittaisen työkyvyttömyyden haitta-astetta. L:n tapauksen osalta kyse on täydestä työkyvyttömyydestä, joten taulukon haitta-asteita ei tarvinnut ottaa huomioon.

30. Vastaajat riitauttavat toissijaisesti kantajan vaatimuksen sillä perusteella, että korvaus oli vahvistettu yli 100 prosentin, joka oli edellä mainitun taulukon viimeisen kohdan mukaan korkein mahdollinen määrä. Kantaja puolestaan toteaa, että 12 artiklan mukainen työkyvyttömyyskorvaus on riippumaton sääntöjen 14 artiklan mukaan vahvistetusta korvauksesta. Tämän takia voimassa olevissa henkilöstösäännöissä sallitaan kokonaiskorvauksen vahvistaminen 130 prosenttiin.

Tämä seikka pitäisi mielestäni ratkaista määrittelemällä taulukon viimeisen kohdan täsmällinen merkitys. Kohdassa viitataan nimenomaisesti *työkyvyttömyysperusteiden* kumuloitumiseen mutta siinä ei todeta mitään 14 artiklan mukaan maksettavista korvauksista. [9] Tästä seuraa, että lainsäätäjän

8 — Tätä käsitystä tuetaan myös asiassa 731/79, B v. parlamentti, tuomio 15.1.1981 (Kok. 1981, s. 107) ja asiassa 257/81, K v. neuvosto, tuomio 12.1.1983 (Kok. 1983, s. 1).

9 — Yhteisöjen tuomioistuin on sitä paitsi jo edellä mainitussa asiassa B v. parlamentti antamassaan tuomiossa todennut, että henkilöstösääntöjen 73 ja 78 artiklassa tarkoitettujen etuuksien kumuloituminen on mahdollista. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut samoin edellä mainitussa asiassa Plug v. komissio.

tarkoituksen mukaan korvaukset ovat yhä riippumattomia toisistaan ja voivat kumuloitua, vaikka kokonaismäärä ylittäisi 100 prosentin määrän. Korvaukset voivat kumuloitua, koska niiden tarkoitukset poikkeavat toisistaan eivätkä ole ristiriitaisia, sillä niillä pyritään korvaamaan erilaisia vammoja.

Juuri tästä syystä edellä mainitun taulukon viimeisessä kohdassa mainitaan ainoastaan useiden osittaisten työkyvyttömyysperusteiden kumuloituminen. Lisäksi kyseisellä kohdalla tarkoitetaan pelkästään henkilöstösääntöjen 73 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ja sääntöjen 12 artiklan 2 kohdan vastaavassa määräyksessä tarkoitettua tilannetta. Tähän asiaan sovelletaan kuitenkin henkilöstösääntöjen 73 artiklan 2 kohdan b alakohtaa ja sääntöjen 12 artiklan 1 kohtaa.

Lisäksi on pidettävä perusteltuina komission väitteitä siitä, että yhdenvertaisen kohtelun periaatetta loukattaisiin ilmeisellä tavalla, jos virkamiestä, joka on täysin työkyvytön ja jolla on vammoja, joiden perusteella voidaan maksaa sääntöjen 14 artiklan mukaan laskettava lisäavustus, kohdeltaisiin samalla tavalla kuin virkamiestä, joka on pelkästään täysin työkyvytön.

31. Edellä esitetyn perusteella on hylättävä kaikki väitteet, joita vastaajat ovat esittäneet välttyäkseen korvaamasta kantajan L:lle maksamia määriä, ja todettava, että komissiolla on oikeus saada kyseiset määrät sopimuksen perusteella.

32. Nyt on tarpeellista ratkaista korkoja koskeva lisäkysymys. Belgian siviililain 1153 pykälän mukaan korot on laskettava maksettavalle määrälle kyseisen lain mukaisine laillisine korkoineen siitä päivästä lähtien, jolloin Van Breda sai komission 6.5.1994 päivätyn kirjeen. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön [10] mukaan tämä kirje on 1153 pykälässä tarkoitettu vaatimuksen esittäminen.

V — Oikeudenkäyntikulut

33. Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Ehdotan siis, että vastaajat velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

10 — Ks. tästä asia C-42/94, Heidemij Advies v. parlamentti, tuomio 1.6.1995 (Kok. 1995, s. I-1417).

VI — Ratkaisuehdotus

34. Edellä esitettyjen päätelmien perustella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaisi ennakkoratkaisukysymyksiin seuraavasti:

— Vastaajat velvoitetaan korvaamaan 25 794 194 Belgian frangia.

— Vastaajat velvoitetaan myös maksamaan Belgian lainsäädännön mukaista viivästyskorkoa laskettuna päivästä, jolloin Van Breda sai komission 6.5.1994 päivätyn kirjeen.

— Vastaajat velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.